

2025-2026

Unitat Docent Facultat de
Medicina

Salut/ **Germans Trias i Pujol**
Hospital

Grau en Infermeria

Universitat Autònoma de Barcelona

PROGRAMA DE CURES INFERMERES EN SALUT MENTAL

Grau en Infermeria

RELACIÓ DEL PROFESSORAT DE CURES INFERMERES EN SALUT MENTAL

- Dr. David Giménez Díez
Professor Lector UAB
Coordinador de l'assignatura UAB
E-MAIL: david.gimenez@uab.cat

- Sra. Esther Ruiz Garrós
Professora Associada UD HGT
Responsable de l'assignatura UD HGT
E-MAIL: esther.ruiz@uab.cat

- Sra. Teresa Baena Sarmiento
Professora Associada UD HGT
Professora cures infermeres en salut mental UD HGT
E-MAIL: teresa.baena@uab.cat

PROGRAMA ASSIGNATURA

Assignatura: Cures d'infermeria en Salut Mental

Classes teòriques: 31,5

Seminaris especials: 18 h. 4 grups (4: 30 hores)

Activitats autònomes:

Lectura d'articles / informes d'interès/ elaboració de treballs/
estudi personal

METODOLOGIA I ACTIVITATS FORMATIVES

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
SEMINARIS	18	0,72	
TEORIA (TE)	31,5	1,26	
Tipus: Autònomes			
ESTUDI PERSONAL I TREBALL ACADÈMIC			
	92,5	3,7	
1.- Teoria (TE) L' assistència a les mateixes no es obligatòria però si molt recomanable per a poder afrontar amb més garanties l'examen final. 2.- Seminaris (SE) Repartits en 4 sessions, d'assistència obligatòria. Promouen la reflexió i el pensament crític en salut mental. Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.			

1. CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS

Aquesta assignatura no té prerequisits però es recomana haver cursat les assignatures:

- Comunicació i Tics de primer curs
- Ciències Psicosocials de primer curs
- Comunicació terapèutica de segon curs

2. OBJECTIUS

Es tracta d'una assignatura **6 crèdits**, de caràcter obligatori i que es duu a terme en el segon semestre de tercer curs.

Objectiu General

Aquesta assignatura pretén proporcionar a l'estudiant la formació necessària per a la prestació correcta d'unes cures infermeres a les persones amb problemes de salut mental prevalents en el nostre entorn i en situacions de risc vital. També, conscienciar l'estudiant dels beneficis que se'n deriven d'ajudar a les persones a centrar-se en els seus propis recursos per tal de que, davant un problema de salut, aconseguixin l'autonomia necessària per a la presa de decisions sobre la seva salut.

Objectius Específics

En finalitzar l'estudi de les diferents unitats temàtiques, l'alumne haurà de ser capaç de:

- Identificar el contínuum salut - trastorn mental.
- Conèixer els principals paradigmes de comprensió i tractament de les persones, grups, comunitats i famílies amb problemes de salut mental en la cultura occidental.
- Valorar la interrelació existent entre els components biològics, psicològics, socials i culturals associats a la salut mental.
- Conèixer la psicopatologia bàsica que pot succeir al llarg del cicle vital de les persones, el tractament interdisciplinari requerit i les cures infermeres associades.
- Identificar el rol de la infermera especialista en salut mental en els contextos d'intervenció de la xarxa de salut mental pública i privada.
- Distingir les intervencions terapèutiques (de prevenció, psicoeducatives, psicoterapèutiques i de seguiment clínic) de la infermera especialista en salut mental, tant pròpies com de col·laboració, a l'individu, família, grup i comunitat segons els dispositius de tractament actuals.
- Analitzar el marc ètic i legal que comporta la pràctica d'infermeria en salut mental

3. COMPETÈNCIES A ASSOLIR

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

4. RESULTATS D'APRENTATGE

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.
3. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
4. Aplicar els coneixements sobre la fisiopatologia i els condicionants de la salut a les cures infermeres.
5. Descriure intervencions orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
6. Descriure les normes de seguretat que cal tenir en compte davant de problemes produïts per situacions clíniques relacionades amb l'administració farmacològica d'acord amb la normativa vigent.
7. Desenvolupar habilitats d'aplicació del mètode científic en les intervencions infermeres.
8. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional, social i ambiental.
9. Identificar els problemes de salut mental més prevalents, les seves manifestacions clíniques i factors influents, així com les cures infermeres específiques.
10. Identificar estratègies per prevenir la violència de gènere.
11. Identificar la intersecció entre la desigualtat de gènere amb altres eixos de desigualtat (edat, classe, origen, racialització, ètnia, sexualitat i identitat/expressió de gènere, diversitat funcional, etc).
12. Identificar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció a les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i en les alteracions que es poden presentar.
13. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats acadèmiques professionals de l'àmbit de coneixement propi.
14. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
15. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica

5. RECURSOS DOCENTS

Classes teòriques

Exposició sistematitzada dels temes incloent material iconogràfic abundant i estimulant la discussió de la matèria.

Seminaris

Repartits en 4 sessions , d'assistència obligatòria. Promouen la reflexió i el pensament crític en salt mental.

6. CONTINGUT DEL PROGRAMA

6.1.- Classes teòriques

DATA Hora	TEMA	PROFESSORAT
2º Semestre		
12/03/2026 10:00 -12:00 12:30 -14:00	1. Infermeria en Salut Mental: Bases Conceptuals i Metodològiques: - Paradigmes de comprensió actuals i passats dels processos de malaltia mental en la cultura occidental. - Sistemes de classificació en Infermeria de salut mental: taxonomia mèdica, taxonomia infermera. - Models conceptuals d'Infermeria en salut mental. - Particularitats del procés d'atenció d'Infermeria en salut mental. - Introducció a la intervenció infermera en les xarxes pública i privada d'atenció a la salut mental. - Context psicològic, sociocultural i espiritual en l'atenció als problemes de salut mental.	Dr. David Giménez Díez
13/03/2026 10:00 -12:00 12:30 -14:00 16/03/2026 10:00 -12:00 12:30 -14:00	2. Salut Mental de l'adult i de la persona gran. Psicopatologia bàsica i cures infermeres: -Trastorns d'ansietat i obsessius -Trastorns de la conducta alimentaria -Trastorns addictius -Trastorns psicòtics -Trastorns mentals orgànics en salut mental -Trastorns de la personalitat	Dr. David Giménez Díez Dr. David Giménez Díez
17/03/2026 08:30 -10:30 11:00 -14:00	3. Salut Mental Infanto-juvenil. Psicopatologia bàsica i cures infermeres: - Trastorns del desenvolupament: trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat, autisme. - Trastorns d'ansietat - Trastorns de la conducta - Trastorns de la personalitat	Sra. Esther Ruiz Garros
23/03/2026 08:30 -10:30 11:00 -14:00	4. Generalitats dels tipus d'intervenció infermera en salut mental: - Rol de la Infermera Especialista en Salt Mental - Comunicació terapèutica Especifica en Salut Mental	Sra. Esther Ruiz Garros

24/03/2026 08:30-10:30 11:00-14:00	5. Marc ètic i legal de la intervenció en salut mental: -Drets de les persones en el context de les problemàtiques en salut mental - “Quality Rights” en Salut Mental - Tècnica de Desescalada Verbal	Sra. Esther Ruiz Garros
27/03/2026 08:30 -10:30 11:00 -14:00	6. Pràctiques innovadores de present en salut mental: - Portes Obertes i Model Safewards - Altres	Sra. Esther Ruiz Garros

6.2.- Seminaris

SEMINARIS		
Dates	Grups	Professorat
Seminari 1:		
25/03/2026 – 09:30-14:00h	A	Dr. David Giménez Díez
18/03/2026 – 08:30-13:00h	B	Sra. Esther Ruiz Garros
18/03/2026 – 08:30-13:00h	C	Sra. Teresa Baena Sarmiento
Seminari 2:		
10/04/2026 – 08:30h-13:00h	A	Dr. David Giménez Díez
07/04/2026 – 08:30-13:00h	B	Sra. Esther Ruiz Garros
07/04/2026 – 08:30-13:00h	C	Sra. Teresa Baena Sarmiento
Seminari 3:		
14/04/2026 – 08:30-13:00h	A	Dr. David Giménez Díez
08/04/2026 – 08:30-13:00h	B	Sra. Esther Ruiz Garros
08/04/2026 – 08:30-13:00h	C	Sra. Teresa Baena Sarmiento
Seminari 4:		
15/04/2026 – 09:30-14:00h	A	Dr. David Giménez Díez
10/04/2026 – 08:30-13:00h	B	Sra. Esther Ruiz Garros
10/04/2026 – 08:30-13:00h	C	Sra. Teresa Baena Sarmiento

7. PRINCIPALS ASPECTES D'AVALUACIÓ

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació escrita mitjançant proves	50%	2	0,08	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15
Reflexió Seminaris	15%	2	0,08	
Treball personal seminaris	20%	2	0,08	
Treball sobre un film	15%	2	0,08	

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

SEMINARIS

- L'assistència als Seminaris és 100% obligatòria. En cas contrari l'alumne no es podrà presentar a l'examen.

L'avaluació dels Seminaris (participació, actitud, pensament crític i reflexiu) serà individual i suposa el 20% de la nota final. Consultar la rúbrica d'avaluació dels seminaris. Els seminaris també s'avaluaran amb una reflexió personal que suposa el 15% de la nota final. Consultar la rubrica corresponent.

EXAMEN (Avaluació escrita amb preguntes restringides).

- L'avaluació de l'examen suposa el 50% de la nota final. Aquesta avaluació és durà a terme mitjançant la resposta escrita a 50 preguntes tancades, de resposta única, sobre els temes treballats a les classes teòriques.

ELABORACIÓ D'UN TREBALL RELACIONAT AMB UN FILM.

El treball reflexiu del film suposa el 15% de la nota final. Aquesta avaluació és durà a terme mitjançant la rúbrica específica d'avaluació del treball escrit (consultar la guia d'elaboració del treball escrit).

PROVA DE RECUPERACIÓ

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada, és a dir els alumnes suspesos i no avaluables, es podran presentar a una prova de recuperació de la part suspesa.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

La nota mínima per fer mitja i aprovar l'assignatura serà un 5 en totes les parts avaluades. El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluades. Es considerarà no avaluable, l'estudiant que no assisteixi al 100% dels seminaris o no es presenti a l'examen. L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data en el campus virtual. La valoració de les situacions especials i casos particulars serà realitzada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte. La qualificació final de l'assignatura serà el sumatori de les diferents parts que la configuren.

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran: Del 0 a 4,9 = Suspens Del 5,0 al 6,9 = Aprovat Del 7,0 al 8,9 = Notable Del 9,0 al 10 = Excel·lent Matrícula d'honor = >9 Segons la normativa sobre règim de permanència als estudis oficials de grau i de màster de la Universitat Autònoma de Barcelona, es consignarà un "No avaluable" a aquells estudiants que no aportin prou evidències d'avaluació. Es consideraran criteris per assignar un "No Avaluable": El no assoliment de les hores establertes en aquesta guia. La no presentació dels treballs dins dels terminis establerts pel professorat.

S'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

ÚS DE LA IA

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

IMPORTANT

D'acord amb l'**article 510 del Codi Penal espanyol**, que sanciona els delictes d'odi, i amb els **valors fonamentals recollits a la Constitució Espanyola (articles 10 i 14)** sobre la dignitat humana i la igualtat, no s'admetran expressions, conductes ni discursos discriminatoris en el context d'aquesta assignatura, ja sigui envers persones o col·lectius per raó de **raça, gènere, identitat o orientació sexual, religió, nacionalitat, discapacitat, salut mental o qualsevol altra condició personal o social**.

D'acord amb el que disposen la **Llei 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes**, la **Llei 4/2023 per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i la garantia dels drets LGTBI**, i els **codis ètics universitaris**, qualsevol manifestació contrària a aquests principis podrà comportar la **qualificació de suspens** a l'assignatura, a més de ser comunicada, si escau, als òrgans competents de la universitat per a la seva avaluació disciplinària.

Aquest marc es fonamenta també en els principis recollits a la **Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea**, especialment en els seus articles 1 (dignitat humana), 20 (igualtat davant la llei) i 21 (no-discriminació).

8.BIBLIOGRAFIA

En consonància amb la metodologia utilitzada a llarg dels cursos anteriors, l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) i, donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom, no s'especifica bibliografia. L'estudiant ha de fer-se competent en la cerca i gestió de la informació.